

сконаленні з урахуванням реалізації життєвих орієнтацій як пошуку свого місця в житті, гармонізації способу життя.

#### Список використаних джерел:

1. Будник О. Теоретичні засади етнічної соціалізації майбутніх учителів в умовах вищого навчального. URL: [file:///C:/Users/Admin/Downloads/pchv\\_2015\\_1\\_3.pdf](file:///C:/Users/Admin/Downloads/pchv_2015_1_3.pdf) (дата звернення: 19.01.2019).
2. Каташов А.І. Педагогічні основи розвитку інноваційного освітнього середовища сучасного ліцею: автореф. дис. ... канд. пед. наук. Луганськ, 2001. 22 с.
3. Концепція національного виховання студентської молоді // Освіта і управління. 2009. Т. 12, № 2. С. 80–82.
4. Пиж Н.С. Розвиток особистості студента в процесі навчання. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/30770/1/108.pdf> (дата звернення: 20.01.2019)

**Кокнова Т. А.,**

*кандидат педагогічних наук, доцент,*

*доцент кафедри романо-германської філології*

*Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*

### **ОСОБЛИВОСТІ ЛІНГВОМЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ У КРАЇНАХ ЄВРОПИ**

Сучасні тенденції до оновлення національної системи освіти вимагають активного пошуку шляхів для удосконалення змісту навчання і лінгвометодичної підготовки майбутніх викладачів іноземних мов з урахуванням передового зарубіжного досвіду. Специфіка лінгвометодичної підготовки зумовлена сучасними потребами національної системи освіти, яка орієнтована на глобалізацію та євроінтеграцію. Розвинуті країни Європи досягли найбільш високого рівня систем лінгвометодичної і професійної підготовки. Ці країни вже мають позитивний досвід у сфері лінгвометодичної підготовки майбутніх викладачів іноземних мов. Вивчення передового досвіду і особливостей цієї підготовки у рамках компетентнісного підходу допоможе осмислено виявити деструктивні тенденції національної системи освіти, а також вдосконалити систему формування лінгвометодичної компетентності майбутніх викладачів іноземних мов у процесі їхньої професійної освіти.

Українські дослідники у своїх працях приділяли значну увагу вивченню окремих особливостей у сфері лінгвометодичної підготовки майбутніх викладачів іноземних мов у країнах Європи. Серед таких вчених Н. Автешнюк, Т. Десятов, Л. Дяченко, К. Ковтун, М. Марусинець, С. Сисоєва, Т. Кристопчук, О. Мархєва, Т. Гарбуза, І. Задорожна, В. Базуріна тощо.

Питання лінгвометодичної підготовки майбутніх викладачів іноземних мов стали предметом обговорення у міжнародних організаціях (ЮНЕСКО, ЮНІСЕФ, ПРООН, Ради Європи, Організації європейського співробітництва та розвитку, Міжнародного департаменту стандартів та ін. [5] Така суспільна робота має на меті концентрацію певного глобального освітнього простору, в якому характер

ними ознаками є сукупність спільних цінностей та акумулювання передового освітнього та наукового досвіду, стрижнем якого є підготовка висококваліфікованих спеціалістів.

У процесі дослідження Британської системи лінгвометодичної підготовки майбутніх викладачів іноземних мов В. Базуріна дійшла висновку, що особлива ефективність спостерігається під час проведення семінарських форм роботи [3].

Тенденція використання методики з урахуванням навчального контексту у процесі лінгвометодичної підготовки викладачів іноземних мов виявлена І. Задорожною у провідних ЗВО Британії. У результаті аналізу методів і прийомів, які застосовуються у підготовці майбутніх викладачів іноземних мов І. Задорожна виділяє методичні презентації, мікрвикладання, аналіз відеозаписів уроків учителів та стажерів, рольові ігри, планування уявних уроків, професійні нотатки вчителя англійської мови [4, с. 10].

Французькі педагоги вбачають мету лінгвометодичної підготовки викладачів іноземних мов у вмінні застосовувати психолінгвістичні концепції мовної освіти, яка повинна включати рефлексорну теорію, а також знання з природовідповідної структури мозку з метою створення умов, за якими формуються мовленнєві дії [1, с. 11]. На думку О. Авксентьєвої, підготовка має відбуватися у творчій атмосфері, використовуючи музику, пісні, римовані й поетичні тексти [там само].

Досить прагматична мета лінгвометодичної підготовки існує в Австрії, Німеччині та Швейцарії, де навчання орієнтовано на кінцевий результат, тобто підготовка відбувається відповідно до вимог ринку праці [8, с. 257]. Майбутнім викладачам іноземних мов надається можливість здійснювати стажування за кордоном і проходити масштабну і багаторівневу практику. Студенти мають можливість як навчатися іноземну мову, так і навчатися її викладати [9, 240-241]. Така мета підготовки орієнтує до діяльнісного навчання, де так звані «центри практичної підготовки» виконують функцію тренувальних майданчиків, що є основною передумовою формування готовності до професійної діяльності викладачів іноземної мови [2, с. 11].

Як у Німеччині, так і у Швейцарській конфедерації, велику увагу приділяють науковій діяльності майбутніх викладачів іноземних мов. Наукові роботи інтегровані у загальну наукову проблематику, а весь процес лінгвометодичної підготовки спрямовано на формування готовності, по-перше, до інноваційної викладацької діяльності, а вже далі, до перекладацької, літературознавчої, науково-дослідної та адміністративної діяльності [9; 2].

Швейцарські магістранти приймають участь у семінарах, симпозіумах, практикумах, проблемно орієнтованих дослідницьких колоквиумах, воркшопах, які відкриті для широкого кола зацікавлених [6, с. 11]. Крім того, орієнтація на змішане навчання (blended learning), дає можливість поєднати спеціалістів різних рівнів та регіонів для створення такого віртуального середовища, що дає можливість покращити освітній процес [там само].

Цікава мета реалізована в Угорщині, де лінгвометодична підготовка відбувається постійно, у тому числі і під час викладання циклу фундаментальних дисциплін [7, с. 131-132]. А отже, студентоцентрикований підхід реалізується різнобічно і комплексно. Це дає можливість майбутнім викладачам іноземних мов ще під

час навчання самоусвідомлювати значення дисциплін різних циклів та використовувати сформовані компетенції у майбутній професійній діяльності.

Отже, передовий досвід сучасної системи лінгвометодичної підготовки майбутніх вчителів іноземних мов у розвинутих країнах Європи свідчить про те, що у процесі професійної підготовки враховуються різні національні, етнічні, культурні та гендерні особливості, поширюється толерантність, використовуються нові педагогічні технології, враховуються новітні наукові досягнення. Особливості такої системи освіти полягають у забезпеченні рівних можливостей; орієнтації на високий рівень володіння мовою; формуванні низки компетенцій, що сприятимуть здійсненню ефективної педагогічної та наукової діяльності майбутніх вчителів іноземних мов.

#### Список використаних джерел:

1. Авксентьєва О.І. Професійно-лінгвістична підготовка іноземних фахівців у Франції : автореферат дис. на здобуття наук. ступеня канд.пед.наук: 13.00.04. Київ, 2006. 21с.
2. Базова В. І. Підготовка викладачів іноземних мов в університетах Німеччини : автореферат дис. на здобуття наук. ступеня канд.пед.наук: 13.00.04. Київ, 2012. 22с.
3. Базуріна В.М. Професійна підготовка майбутніх учителів іноземних мов у Великій Британії : автореферат дис. на здобуття наук. ступеня канд.пед.наук: 13.00.01. Житомир, 2006. 22с.
4. Задорожна І.П. Особливості методичної підготовки вчителів англійської мови у Великій Британії : автореферат дис. на здобуття наук. ступеня канд.пед.наук: 13.00.04.Тернопіль, 2002. 21с.
5. Зарубіжний досвід професійної підготовки педагогів : аналітичні матеріали / [Авшенюк Н.М., Дяченко Л.М., Котун К.В., Марусинець М.М., Огієнко О.І., Сулима О.В., Постригач Н.О.]. – Київ : ДКС «Центр», 2017. 83 с.
6. Заслужена А.І. Підготовка магістрів з англійської мови та літератури в університетах Швейцарської Конфедерації: автореферат дис. на здобуття наук. ступеня канд.пед.наук: 13.00.04. Суми, 2016. 24с.
7. Козубовська І., Леврінц М. Порівняльний аналіз професійної підготовки майбутніх учителів іноземної мови в Україні та Угорщині // *Порівняльна професійна педагогіка*. 2011. № 1. С. 127-135.
8. Мархева О.С. Стандартизація професійної підготовки вчителів іноземних мов в країнах Європи // *Педагогіка вищої школи та середньої школи*. 2012. Вип. 35. С.255-264.
9. Frank G. Konings Teaching and learning foreign languages in Germany a personal overview of developments in research // *Cambridge journals*. 2003. Cambridge University Press. P.235-251.

**Костіна Т. О.,**

*доцент кафедри психології та педагогіки*

*Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*

## **ВИКОРИСТАННЯ СТИЛІВ НАВЧАННЯ Д. КОЛБА ДЛЯ ЕФЕКТИВНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ**

Сучасна ситуація в українському освітньому середовищі потребує консолідації науковців різних галузей для забезпечення якісного надання послуг у даній сфері. Одним із актуальних питань сьогодення залишається тема ефективності методів, які використовуються у ході навчання молоді та людей третього віку.

Не зважаючи на велику кількість курсів та інтерактивних методів, які пропонуються учням (студентам) та вчителям (викладачам), залишається питання щодо ефективності методів, що пропонуються, особливо з точки зору їх методології. Чи дійсно метод, який є інтерактивним є більш ефективним, ніж не інтерактивний? Саме тому сьогодні вчителі та викладачі мають чітко розуміти, чому саме вони обирають той, або інший метод навчання. І чи має цей метод перевірене часом підтвердження своєї ефективності.

Питання ефективності навчання тісно пов'язане із процесом соціалізації особистості, оскільки входження людини у суспільство супроводжується постійним навчанням, засвоєнням знань, досвіду та його активним використанням (відтворенням). Як бачимо людська спільнота вимагає методів, які б дозволяли процесу соціалізації проходити більш продуктивно.

У даній статті буде розглянуто один із підходів, які використовуються в інтерактивному навчанні, і який підтвердив свою ефективність протягом тривалого часу. Мова йде про теорію навчання американського вченого Девіда Колба.

Центральною тезою теорії Д. Колб позначив «цикл навчання» [3]. У ході своїх досліджень науковець виявив, що для того, щоб навчання було ефективним воно має включати чотири цикли навчання. Д. Колб виділив такі цикли навчання [3]:

- конкретний досвід (I етап);
- спостереження та роздуми (рефлексія) (II етап);
- формування абстрактних концепцій (теорії) (III етап);
- практика, активні дії (експериментальна перевірка теорії) (IV етап).

Д. Колб наголосує на тому, що навчання має йти по спіралі, де кожна наступна точка пов'язана з попередньою та дає поштовх до розгортання наступної. Науковець підкреслює, що навчання буде ефективним лише тоді, коли буде спиратись на досвід людини, на її попередні знання, та давати можливість отримувати нову інформацію, яку людина може використати на практиці.

Слід зазначити, що Д. Колб підкреслював, що навчання не обов'язково має відбуватись в порядку, який є класичним: спочатку досвід (I цикл), потім рефлексія отриманого досвіду (II цикл), далі побудова теорії (III цикл) та перевірка теорії на практиці, через активні дії (IV цикл).

Д. Колб зазначає, що навчання може починатись із інших етапів. Наприклад, спочатку учням (студентам) дається певна теорія (вже структурована) (III етап). Потім пропонується завдання для побудови власного досвіду взаємодії з теорією